

Warszawa, dnia 19 października 2023 r.

Poz. 1127

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA SPORTU I TURYSTYKI¹⁾**

z dnia 12 września 2023 r.

**w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej „Prowadzenie zajęć z jeździectwa na poziomie rekreacyjnym”
do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji**

Na podstawie art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia informacje o włączeniu kwalifikacji rynkowej „Prowadzenie zajęć z jeździectwa na poziomie rekreacyjnym” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Minister Sportu i Turystyki: *K. Bortniczuk*

¹⁾ Minister Sportu i Turystyki kieruje działem administracji rządowej – kultura fizyczna, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Sportu i Turystyki (Dz. U. poz. 1946).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Sportu i Turystyki
z dnia 12 września 2023 r. (M.P. poz. 1127)

**INFORMACJE O WŁĄCZENIU KWALIFIKACJI RYNKOWEJ „PROWADZENIE ZAJĘĆ Z JEŹDZIECTWA NA POZIOMIE REKREACYJNYM”
DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI**

1. Nazwa kwalifikacji rynkowej

Prowadzenie zajęć z jeździectwa na poziomie rekreacyjnym

2. Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Certyfikat

3. Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej i warunki przedłużenia jego ważności

Certyfikat jest ważny 3 lata. Warunki odnowienia certyfikatu: obowiązek odbycia 3 szkoleń recertyfikujących – 2 specjalistycznych i 1 konferencji metodyczno-szkoleniowej prowadzonych przez instytucję certyfikującą lub podmioty przez nią wskazane. Pod koniec roku, w którym wygasa ważność certyfikatu, należy złożyć dokumenty o wydanie certyfikatu na kolejny okres. W przypadku niedotrzymania ww. terminu, należy przedstawić certyfikaty uczestnictwa w 3 szkoleniach recertyfikacyjnych (2 specjalistycznych i 1 konferencji metodyczno-szkoleniowej prowadzonych przez instytucję certyfikującą lub podmioty przez nią wskazane), które odbyły się nie później niż w okresie 2 lat od daty złożenia wniosku.

4. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisany do kwalifikacji rynkowej oraz odniesienie do poziomu Sektorowej Ramy Kwalifikacji

3 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji (dalej jako „PRK”), 3 poziom Sektorowej Ramy Kwalifikacji w sektorze sport

5. Efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji rynkowej

Osoba posiadająca kwalifikację „Prowadzenie zajęć z jeździectwa na poziomie rekreacyjnym” jest przygotowana do samodzielnego planowania, organizowania, realizowania i monitorowania zajęć jeździeckich. Posługuje się metodami i narzędziami pracy charakterystycznymi dla jeździectwa, dostosowując je do uwarunkowań rozwoju ontogenetycznego uczniów, celów i postępow zajęć. Przygotowuje konspekty zajęć, dobierając ćwiczenia do tematu zajęć, poziomu umiejętności oraz wieku jeźdźca. Prezentuje umiejętności jeździeckie, wykonując poprawnie technicznie przejazdy parkurowe oraz terenowe, zgodnie z zasadami bezpieczeństwa. Demonstruje i objaśnia ćwiczenia, nauczając zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, stosując zasady teorii i metodyki sportu oraz wykorzystując narzędzia komunikacji i motywacji. Rozpoznaje i samodzielnie rozwiązuje typowe problemy pojawiające się w procesie nauczania. Nadzoruje technikę i sposób wykonywania ćwiczeń przez uczniów. Wykonuje czynności związane z pielęgnacją i żywieniem konia, a w razie konieczności jest gotowa do udzielenia pierwszej pomocy przedweterynaryjnej. Osoba posiadająca kwalifikację ponosi odpowiedzialność za rzetelną realizację procesu nauczania, w tym jakość i bezpieczeństwo realizowanych zajęć oraz za zdrowie i bezpieczeństwo uczestników. Osoba ta jest gotowa do zorganizowania wyjazdu grupowego w teren, jak również rozwijania aktywności sportowej przez planowanie i prowadzenie imprez towarzysko-rekreacyjnych. W trakcie wykonywania zadań zawodowych realizuje działania edukacyjno-informacyjne oraz promuje aktywność fizyczną przez własną postawę.

Zestaw 1. Charakteryzowanie teoretycznych podstaw jeździectwa	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Posługuje się wiedzą z zakresu jeździectwa	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje historię jeździectwa w Polsce, - charakteryzuje dyscyplinę pod względem wysiłku fizycznego, - omawia kompetencje sprzyjające funkcjonowaniu w grupie, - omawia rolę etycznego postępowania z uczniami w realizacji procesu nauczania/uczenia się w jeździectwie, - opisuje zasady etycznego postępowania z koniem w realizacji procesu treningowego w jeździectwie na podstawie kodeksu postępowania z koniem oraz regulacji Polskiego Związku Jeździeckiego (dalej jako „PZJ”), - omawia zasady rekreacyjnego wykorzystania konia w sporcie dla wszystkich, - posługuje się specjalistycznym słownictwem jeździeckim, - omawia możliwości zabezpieczenia instruktora oraz uczniów od odpowiedzialności cywilnej i następstw nieszczęśliwych wypadków.
Opisuje system odznak i certyfikacji	<ul style="list-style-type: none"> - omawia system zdobywania odznak jeździeckich, - omawia system certyfikacji ośrodków jeździeckich.
Opisuje podstawy teorii i metodyki w nauczaniu jeździectwa	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje obszar zawodowy instruktora jazdy konnej, - omawia treść zajęć oraz uzasadnia ich dobór do zróżnicowanych potrzeb, możliwości i zainteresowań kursantów, jak również innych warunków (np. pogodowych, infrastruktury), - charakteryzuje strukturę zajęć oraz rozróżnia cele i zadania dla ich poszczególnych części, - omawia metody stosowane w realizacji zajęć w rekreacji ze szczególnym uwzględnieniem jeździectwa (w tym: metody nauczania ruchu, metody prowadzenia zajęć), - wskazuje i omawia komponenty zajęć w odniesieniu do planu zajęć (w tym: treść, intensywność, częstotliwość), - charakteryzuje środki stosowane w nauczaniu jeździectwa (m.in. ćwiczenia, środki metodyczne, w tym nowości technologiczne), - opisuje podstawowe pojęcia i procesy z zakresu fizjologii wysiłku fizycznego człowieka (w tym: wydolność fizyczna, zmęczenie, wypoczynek), - omawia zasady organizacji zajęć z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi, w tym wskazuje różnice pomiędzy nimi.
Omawia zasady bezpieczeństwa i ochrony zdrowia jeźdźca	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia najczęściej występujące urazy i zagrożenia, specyficzne dla uczestnictwa w różnych formach jeździectwa, - wymienia przeciwwskazania do uczestnictwa w jeździectwie, - omawia cechy zalecanego stroju, obuwia i sprzętu, w tym dostępne środki ochrony zdrowia w jeździectwie.
Omawia zasady bezpieczeństwa i ochrony zdrowia konia	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia najczęściej występujące urazy i zagrożenia w czasie uprawiania jeździectwa, - wskazuje sytuacje, które wymagają pilnej interwencji lekarza weterynarii, - opisuje problem nieprawidłowych warunków stajennych, - wymienia przeciwwskazania do uczestnictwa w jeździectwie, - wymienia sytuacje wymagające zastosowania owijek, żelów, maści i derek, - opisuje dostępne ochraniacze dla konia, - opisuje zabiegi dotyczące pielęgnacji kopyt i prawidłowego podkuwania konia.

Zestaw 2. Charakteryzowanie zasad obchodzenia się z koniem	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Omawia zasady BHP w szkoleniu jeździeckim	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zachowania konia, np. okazywanie niepokoju, zdenerwowania, stresu, - opisuje zasady BHP w stajni i podczas zajęć, - opisuje zasady postępowania z koniem w trakcie ubierania i rozbierania do zajęć, - wymienia zagrożenia związane z niewłaściwą obsługą konia przed, w trakcie i po zajęciach, - omawia zasady bezpiecznego transportu koni.
Charakteryzuje konia jako gatunek	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje zastosowanie użytkowe typów ras koni, - omawia pokrój, umaszczenie koni i odmiany koni, - określa topografię części ciała koni, - charakteryzuje parametry fizjologiczne konia, tzw. TTO (temperatura, tętno, oddechy), - charakteryzuje rodzaje chodów konia.
Omawia żywienie konia	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje rodzaje paszy, w tym podział na pasze objętościowe i treściwe, - omawia zasady prawidłowego żywienia z uwzględnieniem ilości, rodzaju pracy oraz wieku i kondycji konia.
Prezentuje zasady pierwszej pomocy, opieki i pielęgnacji koni	<ul style="list-style-type: none"> - zabezpiecza rany i urazy konia, - demonstrowuje zabiegi pielęgnacyjne, m.in. czyszczenie i pielęgnację grzywy i ogona.
Zestaw 3. Wykonywanie technik jeździeckich	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Charakteryzuje elementy jazdy konnej	<ul style="list-style-type: none"> - omawia skalę szkoleniową, - omawia pomoce jeździeckie, - omawia rodzaje dosiada, - omawia figury na ujeżdżalni, - wymienia elementy ujeżdżeniowe wykonywane na czworoboku, - omawia rolę dostosowania trudności zadania do umiejętności konia i jeźdźca, - omawia pracę na różnych rodzajach przeszkód parkurowych, - omawia umiejętność jazdy w terenie.
Demonstruje umiejętności ujeżdżeniowe na poziomie konkursów klasy „L”	<ul style="list-style-type: none"> - utrzymuje stabilną i prawidłową postawę jeździecką w trzech chodach, - demonstrowuje prawidłowe działanie pomocy jeździeckich, - zachowuje równowagę i koordynację ruchów (zarówno w strzemiionach, jak i bez), - demonstrowuje przejścia pomiędzy chodami.

<p>Demonstruje umiejętności skokowe (przeszkody parkurowe 0.90 – 1.00; przeszkody terenowe)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – utrzymuje stabilną postawę jeździecką podczas pokonywania przeszkód przenośnych oraz terenowych, – dostosowuje tempo i chód konia do warunków atmosferycznych i podłoża, – dostosowuje tempo i chód konia do dystansu między przeszkodami, – pokonuje kombinację przeszkód.
Zestaw 4. Planowanie procesu nauczania w jeździectwie	
Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia	
<p>Rozpoznaje potrzeby i możliwości uczestnika zajęć rekreacyjnych z jeździectwa</p>	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje informacje uzyskane na podstawie obserwacji, wywiadu z uczniem lub wywiadu przeprowadzonego z opiekunem prawnym, – diagnozuje stan przygotowania psychofizycznego ucznia/ów do zajęć, – diagnozuje poziom posiadanych umiejętności jeździeckich ucznia/ów.
<p>Przygotowuje plan nauczania jeździectwa na poziomie rekreacyjnym</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ustala cele dydaktyczne w zakresie wykszolenia jeździeckiego na poziomie rekreacyjnym, – planuje proces dydaktyczny zajęć, a także dłuższych cykli szkoleniowych w jeździectwie rekreacyjnym, – dobiera formy, metody i środki dydaktyczne do ustalonych celów w oparciu o wiek, możliwości psychofizyczne, posiadane umiejętności oraz częstotliwość uczestnictwa w zajęciach, – przygotowuje konspekt zajęć jeździeckich uwzględniający: cel zajęć, metody nauczania, środki dydaktyczne, formy organizacyjne, czas trwania zajęć, wiek i liczebność grupy z zachowaniem obowiązującej w jeździectwie terminologii.
Zestaw 5. Realizowanie procesu nauczania jeździectwa	
Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia	
<p>Organizuje proces nauczania w jeździectwie na poziomie rekreacyjnym</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdza przygotowanie uczestnika do zajęć, w tym: zadaje pytania o samopoczucie, kontroluje stan sprzętu i ubiór uczestników, – przygotowuje miejsce, sprzęt i pomoce dydaktyczne do przeprowadzenia zajęć, – przygotowuje i ubiera lub instruuje, jak przygotować i ubrać konia do zajęć, – ustawia drągi, cavaletti oraz przeszkody z zachowaniem bezpieczeństwa jeźdźca i konia.
<p>Prowadzi zajęcia z jazdy konnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia cele i zadania zajęć, – stosuje zasady etycznego postępowania jeźdźca z koniem, – prowadzi zajęcia dla jeźdźca na lony, – utrzymuje kontakt z jeźdźcem lub grupą (np. wita, żegna, nawiązuje kontakt wzrokowy, reaguje na sygnały zmęczenia, na sygnały braku zrozumienia instrukcji, komunikuje się werbalnie i niewerbalnie z uczestnikami), – ustawia się względem jeźdźca lub grupy w sposób umożliwiający uczestnikowi lub uczestnikom słyszalność komunikatów,

	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje zróżnicowane metody, formy organizacyjne i środki dydaktyczne dostosowane do celu zajęć i możliwości uczestnika, - stosuje ćwiczenia gimnastyczne oraz rozluźniające podczas zajęć, - nadzoruje lub asekuruje wykonywanie ćwiczeń przez jeźdźców, - koryguje błędy jeźdźców, - mobilizuje do wysiłku fizycznego, w tym stosuje zachęty słowne, pochwały, - podsumowuje zajęcia i poziom realizacji zadania.
<p>Ocena efekty nauczania w jeździectwie na poziomie rekreacyjnym</p>	<ul style="list-style-type: none"> - diagnozuje opanowanie efektów uczenia się (wiedzy oraz umiejętności), - odnosi diagnozę umiejętności ucznia do planu nauczania, - formuluje informację zwrotną dla ucznia oraz opiekuna prawnego, - planuje kolejne zajęcia w oparciu o ocenę postępów.
<p>Organizuje zajęcia z jazdy konnej w terenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera konie do jeźdźców z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa i specyfiki zajęć przeprowadzanych poza ujeżdżalnią, - dobiera strój dla jeźdźcy, w tym uwzględnia elementy bezpieczeństwa (np. kask, kamizelkę, odblaski, oświetlenie), - instruuje uczestników zajęć o zasadach poruszania się po drogach publicznych w oparciu o kodeks drogowy, - instruuje uczestników zajęć o komendach głosowych oraz gestach stosowanych w czasie zajęć w terenie, - instruuje uczestników zajęć o zasadach zachowania w czasie jazdy w zastępie w terenie.
<p>Zestaw 6. Rozwijanie aktywności fizycznej przez uprawianie jeździectwa</p>	
<p>Poszczególne efekty uczenia się</p>	<p>Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia</p>
<p>Planuje imprezę towarzysko-rekreacyjną dotyczącą koni i jeździectwa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - omawia organizację imprezy towarzysko-rekreacyjnej z uwzględnieniem obowiązujących wymagań i regulacji prawnych, - przygotowuje plan imprezy towarzysko-rekreacyjnej (np. określa adresatów wydarzenia, miejsce, scenariusz, liczbę uczestników, program imprezy, zadania organizatora, wytyczenie i zabezpieczenie terenu) z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa, - omawia gry i zabawy stosowane podczas imprez oraz zajęć jeździeckich, - sporządza kosztorys wydarzenia, - omawia zasady współpracy z otoczeniem oraz podział obowiązków przed i w czasie imprezy, - omawia sposoby pozyskiwania partnerów i sponsorów na organizację wydarzenia.
<p>Promuje zdrowy styl życia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - omawia przykłady działań promujących aktywność fizyczną, - prezentuje profesjonalny wizerunek (np. zakłada odpowiedni strój i obuwie, przestrzega zasad higieny i kultury osobistej), - przekazuje informacje o prozdrowotnym celu aktywności fizycznej i korzyściach wychowawczych wynikających z uczestnictwa w zajęciach oraz obcowania ze zwierzętami.

6. Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

1. Etap weryfikacji

1.1. Metody

W czasie procesu walidacji dopuszczalne jest stosowanie następujących metod:

- test teoretyczny,
- rozmowa z komisją walidacyjną, dalej zwaną „komisją”,
- wywiad swobodny,
- analiza dowodów i deklaracji,
- obserwacja w warunkach symulowanych,
- obserwacja w warunkach rzeczywistych.

Część lub całość walidacji może być przeprowadzona za pomocą metody analizy dowodów i deklaracji. Metoda analizy dowodów i deklaracji musi być każdorazowo połączona z rozmową z komisją.

Dowodem potwierdzającym wszystkie efekty uczenia się jest posiadanie uprawnień Instruktora Szkolenia PZJ i aktualnej licencji szkoleniowca PZJ, wydanej nie później niż w ciągu dwóch lat kalendarzowych następujących po uzyskaniu przez kwalifikację „Prowadzenie zajęć z jeździectwa na poziomie rekreacyjnym” statusu funkcjonującej w systemie Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK).

Efekty uczenia się „Demonstruje umiejętności ujeżdżeniowe na poziomie konkursów klasy „L”” oraz „Demonstruje umiejętności skokowe (przeszkody parkurowe 0.90 – 1.00; przeszkody terenowe)” (z zestawu 3) mogą być weryfikowane za pomocą metody analizy dowodów i deklaracji. Dopuszcza się m.in. następujące dowody:

- posiadanie w karierze trzeciej lub wyższej klasy sportowej w ujeżdżeniu lub skokowej zwalnia odpowiednio z części weryfikacji skokowej lub ujeżdżeniowej,
 - posiadanie w karierze trzeciej klasy sportowej w WKKW (Wszelchstronnym Konkursie Konia Wierzchowego) zwalnia z weryfikacji części skokowej i ujeżdżeniowej.
- Inne dowody, w zależności od ich zakresu przedmiotowego, mogą pozwolić na potwierdzenie posiadania części efektów uczenia się przypisanych do części teoretycznej lub praktycznej.

1.2. Zasoby kadrowe

Weryfikację przeprowadza komisja. Komisja składa się z minimum 3 osób. Przewodniczący komisji musi spełniać następujące warunki:

- posiadać minimum kwalifikację pełną na poziomie PRK 6 (licencjat),
- posiadać minimum uprawnień instruktora sportu w jeździectwie, wydane przed wejściem w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829) lub wydane na kursach przeprowadzonych przez PZJ po wejściu w życie ww. ustawy, lub posiadać inną kwalifikację potwierdzającą analogiczne kompetencje zawodowe, nadaną przez wiarygodną instytucję z obszaru jeździectwa,
- posiadać co najmniej dziesięcioletnie doświadczenie w pracy dydaktycznej (w tym egzaminowaniu) w zakresie szkolenia instruktorów jeździectwa w Polsce.

Każdy z pozostałych członków komisji musi spełniać następujące warunki:

- posiadać minimum kwalifikację pełną na poziomie PRK 4,
- posiadać minimum uprawnień instruktora sportu w jeździectwie,
- posiadać co najmniej pięcioletnie doświadczenie w pracy dydaktycznej (w tym egzaminowaniu) w zakresie szkolenia instruktorów jeździectwa w Polsce.

Co najmniej 1 z członków komisji ma doświadczenie w zakresie działań związanych z wdrażaniem ZSK.

1.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne

W pierwszej części weryfikacji sprawdzana jest wiedza teoretyczna kandydata za pomocą testu teoretycznego lub rozmowy z komisją. Sprawdzane są:

- wszystkie efekty uczenia się zestawu 1,
- efekty uczenia się z zestawu 2 z wyjątkiem efektu uczenia się „Prezentuje zasady pierwszej pomocy, opieki i pielęgnacji koni”,
- efekt uczenia się „Charakteryzuje elementy jazdy konnej” z zestawu 3,
- wszystkie efekty uczenia się z zestawu 6.

Zaliczenie części teoretycznej dopuszcza do części praktycznej weryfikacji, która prowadzona jest za pomocą metody obserwacji w warunkach symulowanych lub rzeczywistych (w miejscu pracy). Każdorazowo metody te połączone są z wywiadem swobodnym. W części praktycznej sprawdzane są:

- efekt uczenia się „Prezentuje zasady pierwszej pomocy, opieki i pielęgnacji koni” z zestawu 2,
- wszystkie efekty uczenia się z zestawu 3 z wyjątkiem umiejętności „Charakteryzuje elementy jazdy konnej”,
- wszystkie efekty uczenia się z zestawu 4 i zestawu 5.

Kandydat może przejechać z własnym koniem. W przypadku braku konia instytucja certyfikująca zapewnia konia o możliwościach: ujeżdżeniowych – klasa L, skokowych – klasa L, pozwalających na pokonanie przeszkód terenowych do 80 cm.

Pozostałe warunki materialne:

- plac jeździecki o powierzchni minimum 1000 mkw lub hala o wymiarach minimum 20m x 40m,
- zestaw przeszkód przenośnych pozwalający na ustawienie toru składającego się z minimum 6 przeszkód/7 skoków,
- przeszkody terenowe (minimum 2 rodzaje),
- sprzęt jeździecki (kompletne ogłowie, siodło wraz z osprzętem, ochraniacze, sprzęt do lonżowania),
- sprzęt do pielęgnacji koni,
- materiały opatrunkowe (gaza opatrunkowa, bandaż, bandaże elastyczne, taśma).

2. Etapy identyfikowania i dokumentowania

Nie określa się wymogów dotyczących etapów identyfikowania i dokumentowania.

7. Warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Osoba przystępująca do walidacji musi posiadać:

- wykształcenie średnie,
- ukończone 18 lat,
- oświadczenie o niekaralności związanej z wykonywaniem działalności zawodowej w obszarze objętym kwalifikacją,
- zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do uprawiania jeździectwa,
- ukończony kurs pierwszej pomocy, minimum 8-godzinny, w ostatnich 3 latach.

8. Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat